

**Dekanat Fakulteta političkih nauka
Skenderija 72, 71000 Sarajevo
Fax: +387 33 666 884
E-mail: dekanat@fpn.unsa.ba**

184/17

Datum: 27.4.2017

**PREDMET: Zahtjev za javno iznošenje stavova Dekanata Fakulteta političkih nauka
koji osuđuju homofobiju i transfobiju**

Poštovani/e,

Sarajevski otvoreni centar (SOC) zagovara potpuno poštivanje ljudskih prava i društvenu inkluziju lezbejki, gejeva, biseksualnih, trans* i interspolnih (LGBTI) osoba i žena.

Sarajevski otvoreni centar je nezavisna, feministička organizacija civilnog društva koja teži osnažiti lezbejke, gejeve, biseksualne, trans* i interspolne (LGBTI) osobe i žene kroz jačanje zajednice i građenje aktivističkog pokreta. SOC takođe javno promoviše ljudska prava LGBTI osoba i žena, te na državnom, evropskom i međunarodnom nivou zagovara unapređivanje zakonodavstva i javnih politika u Bosni i Hercegovini. Kroz rad na pitanjima evropskih integracija, SOC unapređuje ostvarivanje ljudskih prava i podstiče daljnji razvoj civilnog društva.

U skladu sa navedenim a pozivajući se na Zakon o zabrani diskriminacije, zahtjevamo javno iznošenje stavova Dekanata Fakulteta političkih nauka koji osuđuju homofobiju i transfobiju. Također, potrebno je da se Fakultet političkih nauka ogradi od homofobnih stavova iznesenih u autorskim djelima predavačice Fejzić-Čengić Fahire "Nelagode s medijima" (2016.), "Stvarnost i mediji: vrijeme istrošenih ideologija" (2014.) i "Medijska stvarnost u Bosni i Hercegovini" (2009.) kojima autorica poziva na mržnju. Smatramo da osoba koja obnaša funkciju predavačice na ovom fakultetu ne bi smjela iznositi neutemeljene, a pritom ni diskriminatorne stavove, koji se uz Zakon o zabrani diskriminacije zabranjuju i Etičkim kodeksom Univerziteta u Sarajevu. Nedopustivo je da visokoobrazovna institucija kao što je Fakultet političkih nauka opravdava govor mržnje i diskriminatorne stavove, te iz tog razloga smatramo da je jako bitno da se FPN javno oglasi kao institucija koja osuđuje homofobiju i transfobiju.

Etičkim kodeksom Univerziteta u Sarajevu također se nedopustivim ponašanjem definiše:
„Svaki oblik neposredne i posredne diskriminacije zasnovan na religiji, etničkoj i nacionalnoj pripadnosti, rasi, spolu, spolnoj orijentaciji, imovinskom stanju, porijeklu, porodičnom statusu, trudnoći, invalidnosti, tjelesno.“ i „Svaki čin neprimjereno ponašanja prema drugoj osobi koji ima za cilj ili koji u stvari predstavlja povredu ličnog dostojanstva, ometa obavljanje radnih zadataka ili smanjuje kvalitetu života te osobe. Svaki čin, pojedinačan ili ponavljan bilo verbalni ili neverbalni ili fizički kao i stvaranje neugodnih i neprijateljskih radnih i obrazovnih okolnosti dovodi do zastrašivanja i ometanja druge osobe.“

U autorskom djelu gđe. Fejzić-Čengić "Medijska stvarnost u Bosni i Hercegovini" navedeno je da u bh. medijsko-kulturnom miljeu, ili, javnom diskursu, mnogo toga nagovještava nove obrazce, ili nove načine života, ili, stare forme življenja medijatizirane, "javnizirane, učinjene predominantno javnim, profanim, dostupnim, izloženim. Da spomenemo samo neke: loto, bingo, gender, seksualne slobode, sos-telefoni, vjerski revivalizam, ekološka samostalnost, kultura nevladinih subjekata, mreža inostranih kulturnih misija, međunarodne stipendije i debate, verbalni pro-evropeizam, porast socijalnih devijacija, svjetski modni trendovi, kvazi-luksuz sjajnih izloga, za "pravi džep", svjetska šminka, moda i glamur, markiranje proizvoda, kineski globalizam – jeftini shopovi, francuski INTEREX-ovi i slovenački MERKATOR kao shopinzi kraj cesti...

U knjizi Stvarnost i mediji: vrijeme istrošenih ideologija, autorice Fahire FEJZIĆ-Čengić se homoseksualnost opisuje kao "kič moderni", a homoseksualne osobe kao "osobe zastora", referirajući se na islamskog mistika Ibn Arebia. Gđa. FEJZIĆ-Čengić navodi da su homoseksualne osobe nesposobne prihvati svoje vlastite granice, svoju ljudsku ograničenost, te su stvarno osobe zastora, koje prema tvrdnjama ove autorice imaju zastrt um, oči, vid i sva druga čula. Zastor na čulima je razlog zašto homoseksualne osobe ne mogu dokučiti suštine stvari, niti suštinu svijeta, tvrdi gđa. Fejzić-Čengić. Uz to, naglašeno je i da su ljudska prava samo ona prava koja imaju historijsko i vertikalno utemeljenje, a druge strane navodi da je homoseksualni odnos ipak pravo i sloboda ljudskog izbora, no da ga homoseksualna osoba kao "zastrta i neuka" mora konzumirati intimno i privatno. Kako bi pojasnila historijsko i vertikalno utemeljenje ljudskih prava, autorica uzima u obzir da postojanje "ovakve konzumacije" postoji od uvijek, ali to "seksualno stanje" treba zadržati u intimna četiri zida. Ovim kontradiktornim tvrdnjama autorica ujedno tvrdi da je pravo na homoseksualni odnos ljudsko pravo, ali da se to ljudsko pravo može praktikovati isključivo u svoja "četiri intimna zida", što ukazuje na nerazumijevanje pravne, političke i filozofske ideje ove vrste prava. Ova tvrdnja se nastavlja daljnjim kontradiktornostima, u kojima se homoseksualnost, odnosno potreba homoseksualaca za "ishodima izvan četiri zida", naziva novumom XXI. stoljeća, te ovo navođenje ponovno ukazuje na neupućenost u suštinske potrebe homoseksualnih osoba, koje se ni u kom slučaju ne odnose na seksualne "ishode" izvan četiri zida. Kako bi pojasnila pojam ishoda izvan četiri zida, autorica opisuje način nastajanja ove "izopačenosti", naime ona tvrdi da je ovaj "novum" XXI. stoljeća baziran na šoku, koji šokira, preoblikuje i zaustavlja u prirodnom razvoju. U zaključku ovog dijela koji se temelji na govoru mržnje, gđa. FEJZIĆ-Čengić piše da se na način na koji se homoseksualne osobe "seksualno prazne", ne prazne ni divlje, pa ni domaće životinje. Ovakvom formulacijom se korisnici_e Kantonalne i univerzitetske biblioteke, u kojoj je ova knjiga dostupna, uče da se homoseksualne osobe trebaju smatrati izopačenima, i da se njihove potrebe temelje na potrebi za seksualnim ishodima izvan četiri zida, kao i ostale dezinformacije koje pozivaju na mržnju. Svjetska zdravstvena organizacija 1990. godine uklonila je homoseksualnost i biseksualnost s liste bolesti, te zauzela stav da su one prirodne varijacije ljudske seksualnosti, jednako kao i heteroseksualnost. Nedopustivo je da se ova knjiga nalazi u ponudi Kantonalne i univerzitetske biblioteke, s obzirom da se klasifikacija Svjetske zdravstvene organizacije primjenjuje i u Bosni i Hercegovini i u oba njena entiteta.

U djelu "Nelagoda s medijima" autorica objašnjava pojam logosa para, gdje kaže da par predstavlja muškarca i ženu, te da stvaranje u paru ima smisla samo u paru. Također, je navedeno da je "rutinska modernizacija" oponašanje šejtana/Dedžala.

LGBTI osobe u BiH izložene su krivičnim djelima počinjenim iz mržnje, diskriminaciji i govoru mržnje gotovo svakodnevno, te prisiljene da se bore za svoja prava. Akademска zajednica u BiH treba senzibilizirati i osvjestiti potrebe manjinskih skupina, te pripremiti se na rad koji podrazumijeva ostvarivanje pravde, podržavanje i štićenje ljudskih prava svih, te na jednako tretiranje svih građana_ki BiH bez diskriminacije na bilo kojem osnovu. Ukoliko profesori i stručna literatura nastave prenositi negativne i netačne diskriminatorne sadržaje, prenoseći predrasudee na čitave generacije novih studenata_ica, kao u slučaju gđe Fejzić Čengić koja već dugi niz godina propagira govor mržnje, utjecat će negativno na budućnost bh. društva u smislu suzbijanja diskriminacije i nasilja, te stvaranje jednakih prava.

Sarajevski otvoreni centar se obratio Senatu Univerziteta u Sarajevu u vezi sa predmetom "Zahtjev za reakciju na homofobne i diskriminatorne izjave, te zamjenu predsjednika Studentskog parlamenta Univerziteta u Sarajevu Harisa Zahirovića", nakon čega je Senat, 15.03.2017. godine, dostavio odgovor u kojem je naglašeno da je Senat zauzeo jednoglasan stav kojim se osuđuje bilo kakav javni nastup i djelovanje koje narušava ljudska prava i dostojanstvo, pa samim tim se osuđuje i nastup u kojem se vrijeda lično dostojanstvo LGBT osoba, te da je Univerzitet u Sarajevu uvijek podržavao i bio promotor ljudskih prava, podsticao na tolerantnost i međusobno uvažavanje, insistirajući na pravičnosti i ravnopravnosti bez obzira na nacionalnu, rasnu, spolnu pripadnost, imovinsko stanje, porijeklo, invalidnost, porodični status i sl. Na osnovu svih navedenih slučajeva, očita je potreba za javnom osudom homofobnih i transfobnih stavova. Osuda diskriminacije je iznesena u Etičkom kodeksu Univerziteta, ali je bitno javno je oglasiti, kako bi se utemeljili stavovi Univerziteta.

S poštovanjem,

Vladana Vasić
Rukovoditeljica zagovaračkih
Sarajevski otvoreni centar

HP LaserJet M1536dnf MFP

Potvrda faksa

Sarajevski Otvoreni Centar

0038733551002

27-Trv-2017 14:46

Job	Datum	Vrijeme	Vrsta	Identifikacija	Trajanje	Str	Rezultat
2466	27/ 4/2017	14:44:48	Pošalji	9666884	1:50	3	U redu

Vladana Vasić
Sarajevski otvoreni centar
vladana@soc.ba
033 551 000

Dekanat Fakulteta političkih nauka
Skenderija 72, 71000 Sarajevo
Fax: +387 33 666 884
E-mail: dekanat@fpn.unsa.ba

18/4/17

Datum: 27.4.2017

PREDMET: Zahtjev za javno iznošenje stavova Dekanata Fakulteta političkih nauka
koji osuđuju homofobiju i transfobiju
Poštovani/e,

Sarajevski otvoreni centar (SOC) zagovara potpuno poštivanje ljudskih prava i društvenu inkluziju lezbejki, gejeva, biseksualnih, trans* i interspolnih (LGBTI) osoba i žena.

Sarajevski otvoreni centar je nezavisna, feministička organizacija civilnog društva koja teži osnažiti lezbejke, gejeve, biseksualne, trans* i interspolne (LGBTI) osobe i žene kroz jačanje zajednice i građenje aktivističkog pokreta. SOC takođe javno promoviše ljudska prava LGBTI osoba i žena, te na državnom, evropskom i međunarodnom nivou zagovara unapređivanje zakonodavstva i javnih politika u Bosni i Hercegovini. Kroz rad na pitanjima evropskih integracija, SOC unapređuje ostvarivanje ljudskih prava i podstiče daljnji razvoj civilnog društva.

U skladu sa navedenim a pozivajući se na Zakon o zabrani diskriminacije, zahtjevamo javno iznošenje stavova Dekanata Fakulteta političkih nauka koji osuđuju homofobiju i transfobiju. Također, potrebno je da se Fakultet političkih nauka ograde od homofobnih stavova iznesenih u autorskim djelima predavačice Fejzić-Čengić Fahire "Nelagode s medijima" (2016), "Stvarnost i mediji: vrijeme istrošenih ideologija" (2014.) i "Medijska stvarnost u Bosni i Hercegovini" (2009.) kojima autorica poziva na mržnju. Smatramo da osoba koja obnaša funkciju predavačice na ovom fakultetu ne bi smjela iznositi neutemeljene, a pritom ni diskriminatore stavove, koji se uz Zakon o zabrani diskriminacije zabranjuju i Etičkim kodeksom Univerziteta u Sarajevu. Nedopustivo je da visokoobrazovna institucija kao što je Fakultet političkih nauka opravdava govor mržnje i diskriminatore stavove, i u tog razloga smatramo da je jako bitno da se FPN javno oglaši kao institucija koja osuđuje homofobiju i transfobiju.

Etičkim kodeksom Univerziteta u Sarajevu također se nedopustivim ponašanjem definiše: „Svaki oblik neposredne i posredne diskriminacije zasnovan na religiji, etničkoj i nacionalnoj pripadnosti, rasi, spolu, spolnoj orientaciji, imovinskom stanju, porijeklu, porodičnom statusu, trudnoći, invalidnosti, fjelesno“ i „Svaki čin neprimjereno ponašanja prema drugoj osobi koji ima za cilj ili koji u stvari predstavlja povredu ličnog dostojanstva, ometa obavljanje radnih zadataka ili smanjuje kvalitetu života te osobe. Svaki čin, pojedinačan ili ponavljan bilo verbalni ili neverbalni ili fizički kao i stvaranje neugodnih i neprijateljskih radnih i obrazovnih okolnosti dovodi do zastrašivanja i ometanja druge osobe.“